

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2025 DO 2029
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2024 DO 2028
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2023 DO 2027

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		PRZEDMIOT FAKULTATYWNY SPECJALISTYCZNY: Różne oblicza grafiki artystycznej we współczesnej praktyce artystycznej.		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)		obowiązkowy - fakultatywny specjalistyczny		
Rok/semestr		rok I, II i III, semestr: II, IV i VI		
Dyscyplina		sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki		
Język wykładowy		język polski/język angielski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		dr hab. Magdalena Uchman, prof. UR		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		dr hab. Magdalena Uchman, prof. UR		
Wymagania wstępne		Wiedza z zakresu sztuk plastycznych, w tym sztuki współczesnej i grafiki artystycznej oraz trafna interpretacja zjawisk w tych obszarach sztuki. Umiejętność interpretacji zjawisk artystycznych oraz krytycznej analizy dzieł graficznych. Doświadczenie w pracy warsztatowej w obszarze grafiki artystycznej, w tym znajomość procesów twórczych i technologicznych. Zdolność kreatywnego reagowania na treści słowne i wizualne oraz gotowość do formułowania własnych koncepcji artystycznych. Aktywność twórcza i badawcza w wybranym obszarze zainteresowań artystycznych.		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Przedmiot fakultatywny specjalistyczny Różne oblicza grafiki artystycznej we współczesnej praktyce artystycznej koncentruje się na analizie i praktycznym wykorzystaniu grafiki artystycznej jako autonomicznego medium wypowiedzi twórczej. Zajęcia mają na celu pogłębioną refleksję nad relacją między człowiekiem, naturą, kulturą i społeczeństwem, ze szczególnym uwzględnieniem uniwersalnych aspektów ludzkiego doświadczenia, takich jak pejzaż, wspólnota, poznanie, psychologia oraz abstrakcja. W ramach konwersatorium doktoranci analizują wybrane zjawiska z historii i współczesności grafiki artystycznej, zarówno w kontekście polskim, jak i międzynarodowym, podejmując krytyczną dyskusję nad rolą formy, znaku i symbolu w obrazie graficznym. Istotnym elementem przedmiotu jest realizacja autorskiego projektu artystycznego w technice serigrafii, opartego na indywidualnej koncepcji ideowej. Celem przedmiotu jest rozwijanie samodzielności twórczej, umiejętności syntezy treści wizualnych oraz świadomego formułowania i werbalizowania koncepcji artystycznych, a także kształtowanie postawy krytycznej wobec współczesnych praktyk graficznych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)

Wiedza: zna i rozumie Lp.	Wiedza: <i>zna i rozumie, posiada wiedzę</i>			
P8S_WG1	Posiada wiedzę na temat sztuki polskiej i światowej, w tym także związana z grafiką warsztatową. Rozumie konieczność twórczego i krytycznego reagowania na działania artystyczne, szczególnie związane z grafiką współczesną, w stopniu pozwalającym na korygowanie istniejących poglądów.	P8S_WG	wykład, warsztaty	projekt artystyczny
P8S_WG2	Posiada rozległą wiedzę na temat światowych trendów rozwojowych w grafice artystycznej. Rozumie zależność między wartością samego dzieła graficznego a sposobem jego upowszechnienia i funkcjonowania w przestrzeni kultury.	P8S_WG	wykład, warsztaty	projekt, artystyczny
P8S_WG3	Zna, rozumie i stosuje właściwą dla dyscypliny artystycznej <i>sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki</i> terminologię w języku polskim i obcym wiodącym dla dyscypliny.	P8S_WG	wykład, warsztaty	projekt artystyczny
P8S_WK1	Zna i rozumie mechanizmy zależności cywilizacyjnych w kontekście egzystencji.	P8S_WK	wykład, warsztaty	projekt artystyczny
Umiejętności: potrafi Lp.	Umiejętności: <i>potrafi</i>			
P8S_UW1	Potrafi w sposób twórczy rozwinąć swój warsztat twórczy w oparciu o doświadczenie badawcze i posiadaną merytoryczną wiedzę. Potrafi wyznaczać nowe ambitne cele w pracy artystycznej, odkrywać artystyczne nowe obszary, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować. Potrafi wyciągać konstruktywne wnioski na podstawie uzyskanych efektów pracy twórczo-badawczej.	P8S_UW	*konwersatorium	projekt artystyczny
P8S_UW2	Na podstawie interdyscyplinarnej literatury potrafi rozpoznać i rozwiązać problem twórczy, który może dać wykorzystany do powstania nowego elementu artystycznego.	P8S_UW	*konwersatorium	projekt artystyczny
P8S_UW3	Wykorzystać swoją interdyscyplinarną wiedzę i doświadczenie praktyczne do analizowania i oceny osiągnięć	P8S_UW	*konwersatorium	projekt artystyczny

	artystyczno-naukowych, formułując na tej podstawie opinię, w tym także krytyczne sądy.					
P8S_UK6	Potrafi realizować prace artystyczno-naukowe w oparciu o literaturę polską i obcojęzyczną oraz czynnie uczestniczyć w krajowym i międzynarodowym środowisku artystyczno-naukowym.		P8S_UK	*konwersatorium	projekt artystyczny	
Kompetencje społeczne: jest gotów do Lp.	Kompetencje społeczne: jest gotów do					
P8S_KK3	Jest gotów do dyskusji, argumentacji i obrony własnych artystycznych przekonań. Posiadając wiedzę z zakresu uprawianej dyscypliny może twórczo wpływać na formę i kształt powstających prac.		P8S_KK	*konwersatorium	projekt artystyczny	
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW						
Semestr (nr)	Wykład	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
II, IV i VI	-	15 godz.	-	-	-	2
METODY DYDAKTYCZNE						
- wykład - prezentacja multimedialna - konwersatorium - projekt; - korekta; - dyskusja.						
TREŚCI PROGRAMOWE						
Konwersatorium: Analiza wybranych zagadnień grafiki artystycznej w kontekście refleksji nad kondycją człowieka funkcjonującego w relacji do natury, kultury i społeczeństwa. Omówienie grafiki artystycznej jako autonomicznego medium wypowiedzi ideowej, zdolnego do komunikowania treści uniwersalnych i ponadczasowych. Dyskusja nad kategoriami pojęciowymi: przyroda, pejzaż kulturowy, odkrywanie i poznanie, społeczeństwo i wspólnota, filozofia, psychologia oraz abstrakcja jako obszarami inspiracji twórczej w sztuce współczesnej i historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu polskiego. Analiza wybranych przykładów grafiki, malarstwa i działań artystycznych odnoszących się do relacji człowiek–środowisko, człowiek–wspólnota oraz człowiek–świat wewnętrzny. Refleksja nad procesami przekształcania natury w pejzaż kulturowy oraz nad rolą symbolu, metafory i syntezy w obrazie graficznym. Omówienie zagadnień związanych z abstrakcją jako strategią artystyczną, redukcją formy, znaczeniem znaku, rytmu, struktury i koloru w grafice artystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem techniki serigrafii. Krytyczna analiza koncepcji autorskich doktorantów, prezentacja i omówienie założeń ideowych projektów, konsultacje indywidualne oraz dyskusja nad relacją między treścią, formą i technologią. Rozwijanie umiejętności werbalizacji idei artystycznych oraz formułowania wypowiedzi teoretycznej towarzyszącej realizacji praktycznej.						
Zadanie tematyczne: Temat projektu: HUMAN NATURE – różne oblicza ludzkiego doświadczenia w grafice artystycznej						

Opis zadania:

Celem zadania jest stworzenie autorskiego projektu graficznego w technice serigrafii, którego punktem wyjścia będzie refleksja nad kondycją człowieka funkcjonującego w czasie i przestrzeni. Projekt powinien odnosić się do jednego lub kilku z poniższych obszarów tematycznych, rozumianych jako uniwersalne kategorie ludzkiego doświadczenia:

- PRZYRODA
- PEJZAŻ
- ODKRYWANIE (poznanie, nauka, wiara)
- SPOŁECZEŃSTWO / WSPÓLNOTA
- FILOZOFIA
- PSYCHOLOGIA (świat wewnętrzny, podświadomość)
- ABSTRAKCJA

Kontekst i inspiracje:

Punktem wyjścia dla projektu jest człowiek w relacji z naturą i kulturą. Przyroda — lasy, góry, rzeki, morze, niebo — stanowi pierwotne środowisko doświadczenia, które człowiek stopniowo przekształca, tworząc pejzaż kulturowy: pola uprawne, drogi, miasta, architekturę.

Inspiracją dla pracy mogą być m.in.:

- krajobrazy naturalne i ich przemiany pod wpływem działalności człowieka,
- relacje między sacrum i profanum, duchowością oraz praktykami kulturowymi,
- historia odkrywania i opisywania świata poprzez naukę, podróż, eksplorację i dokumentację,
- doświadczenie wspólnoty, przemiany społeczne i pamięć zbiorowa,
- refleksja filozoficzna nad istnieniem, czasem, przemijaniem,
- świat wewnętrzny człowieka – emocje, lęki, sny, pamięć, podświadomość,
- dążenie do abstrakcji jako próby przekroczenia dosłowności i materialności świata.

Istotne jest skupienie się nie na anegdocie czy historycznym detalu, lecz na tym, co uniwersalne, ponadczasowe i aktualne „tu i teraz”.

Założenia formalne:

- technika: serigrafia
- format: do wyboru (uzasadniony koncepcją)
- liczba kolorów: świadoma decyzja artystyczna
- edycja: praca autorska (edycja limitowana lub unikat)

Wymagania koncepcyjne:

1. Wybór jednego dominującego obszaru tematycznego lub świadome ich połączenie.
2. Opracowanie koncepcji ideowej, w której treść i forma są ze sobą spójne.
3. Świadome wykorzystanie możliwości serigrafii (warstwowość, powtarzalność, znak, plama, rytm, kolor).
4. Unikanie dosłowności i ilustracyjności na rzecz syntezy i metafory.

Część opisowa (obowiązkowa)

Do projektu należy dołączyć krótki tekst (ok. 1 strony A4), zawierający:

- opis idei i wybranego obszaru tematycznego,
- uzasadnienie wyboru formy graficznej i techniki,
- odniesienie do kontekstu kulturowego, filozoficznego lub osobistego.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Egzamin odbywa się po każdym semestrze realizacji przedmiotu (semestr 4- II rok, semestr 6-III rok)

Warunki egzaminu:

- realizacja projektu artystycznego pt. „Human nature” wykonanego w technice serigrafii,
- przygotowanie krótkiego autokomentarza słownego na poziomie odpowiednim dla studiów doktoranckich,
- aktywność podczas zajęć oraz systematyczna praca w trakcie semestru.

Wymagania dotyczące pracy artystycznej

Doktorantka/doktorant przygotowuje jedną pracę w technice serigrafii, odnoszącą się do wybranych zagadnień tematycznych projektu.

Praca powinna:

- stanowić autorski i oryginalny komentarz artystyczny,
- być zrealizowana w formie fizycznej, gotowej do ekspozycji,

– zostać udokumentowana i udostępniona na elektronicznej platformie zajęć (dokumentacja, uwagi, szkice, rozwiązania projektowe).

Kryteria oceniania:

Ocena bardzo dobra

- bardzo wysoka aktywność i zaangażowanie w trakcie zajęć,
- umiejętność prowadzenia dyskusji i formułowania konstruktywnych wniosków,
- wyraźna świadomość własnej postawy artystycznej, otwartość na merytoryczny dyskurs i konstruktywną krytykę,
- bardzo wysoka wartość projektu wizualnego,
- obecność na co najmniej **4/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- aktywne, pogłębione i samodzielnie rozszerzane korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dobra plus

- wysoka aktywność w trakcie zajęć,
- wysoka wartość merytoryczna oraz artystyczna projektu wizualnego,
- obecność na co najmniej **4/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- przejawy dojrzałości twórczej i świadomości własnej postawy artystycznej,
- zadowalająca umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków,
- aktywne korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dobra

- zadowalająca aktywność w trakcie zajęć,
- zadowalająca wartość merytoryczna oraz artystyczna projektu wizualnego,
- obecność na co najmniej **4/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- umiarkowana umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków,
- zadowalające korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dostateczna plus

- umiarkowany poziom aktywności w trakcie zajęć,
- relatywnie słaba wartość merytoryczna oraz artystyczna projektu wizualnego,
- obecność na co najmniej **3/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- umiarkowanie słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i formułowania wniosków,
- umiarkowane korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena dostateczna

- niski poziom aktywności w trakcie zajęć,
- słaba wartość merytoryczna oraz artystyczna projektu wizualnego,
- obecność na co najmniej **3/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków,
- sporadyczne korzystanie z zaproponowanej literatury.

Ocena niedostateczna

- brak aktywności w trakcie zajęć,
- nieakceptowalna wartość merytoryczna oraz artystyczna projektu wizualnego,
- brak umiejętności prowadzenia dyskusji i formułowania wniosków,
- nieobecność na ponad **3/5** ogólnego wymiaru zajęć,
- brak korzystania z zaproponowanej literatury.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1

Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	44
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS *	2 ECTS
LITERATURA Literatura obejmuje wybrane pozycje z zakresu teorii sztuki, grafiki artystycznej, estetyki, filozofii, psychologii oraz refleksji nad relacją człowieka z naturą i społeczeństwem, stanowiące kontekst teoretyczny dla realizacji projektu artystycznego.	
Literatura podstawowa:	• Herbert Read, <i>Znaczenie sztuki</i> • Ernst H. Gombrich, <i>Sztuka i złudzenie</i> • Rudolf Arnheim, <i>Sztuka i percepcja wzrokowa</i> • Władysław Strzemiński, <i>Teoria widzenia</i> • Rosalind Krauss, <i>Oryginalność awangardy i inne mity modernistyczne</i>
Literatura uzupełniająca: (do wyboru)	Grafika artystyczna i język obrazu • Janusz Bogucki, <i>Sztuka jako sztuka</i> • Mieczysław Porębski, <i>Ikonosfera</i> • Richard Sennett, <i>Rzemieślnik</i> – w kontekście procesu, materii i świadomości medium • Susan Sontag, <i>O fotografii</i> (szczególnie przy pracy z fotomontażem i obrazem reprodukowanym) Człowiek – natura – pejzaż – kultura • Yi-Fu Tuan, <i>Przestrzeń i miejsce</i> • Simon Schama, <i>Krajobraz i pamięć</i> • Timothy Morton, <i>Ekologia bez natury</i> lub <i>Bycie ekologicznym</i> • Andrzej Turowski, <i>Sztuka polska po 1945 roku</i> (wybrane fragmenty) Spółeczeństwo, wspólnota, tożsamość • Zygmunt Bauman, <i>Płynna nowoczesność</i> • Hannah Arendt, <i>Kondycja ludzka</i> • Nicolas Bourriaud, <i>Estetyka relacyjna</i> Psychologia, podświadomość, abstrakcja • Carl Gustav Jung, <i>Człowiek i jego symbole</i> • Gaston Bachelard, <i>Poetyka przestrzeni</i> • Wassily Kandinsky, <i>O duchowości w sztuce</i> • Kazimierz Malewicz, <i>Świat bezprzedmiotowy</i> (fragmenty)

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

30.01.2025 
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej